

Huppleken är intressant och styrker även att grunden för Skrälåten vilar på smådanser, sammanfogade till ett helt, medels dalsteg. Vid Bygdeungdomsstämman i Bergen 1928, var det en »Färing» som bestämt påstod att några äldre personer där hemma dansade en dans som liknade Skrälåten.

De personer, kända och okända, som bidragit till skapandet av Skrälåten, böra ha ett tacksamt erkännande för sin medverkan till uppkomsten av vår utan tvekan värdefullaste och mest krävande dans.

Skrålåten innesluter något av den högtidliga glädjens mystik och rytm.

Utgångsställning: Två parallella, mot fronten vinkelräta och mot varandra vända linjer, omkring fyra stegs avstånd mellan linjerna, fyra par i varje linje. Öppen fattning n:r 1. Parens nummerordning är, från fronten räknat, 1—4 i linjen till vänster eller damlinjen och 5—8 i motsatta linjen eller kavaljerlinjen, första och femte paren stå sålunda främst.

Steg: Skrälåtssteg, dalsteg, utslagssteg, särskilda steg, som nedan särskilt beskrivas.

Fattningar: Öppen fattning n:r 1, sluten fattning n:r 3. Ledig hand i sidan.

Vid omdansningarna sluten fattning n:r 3. Omdansningssteget i Skrälåt utföres sålunda: På första taktdelen isätts båda fotbladen i golvet, klackarna upplyftade, på andra taktdelen göres ett litet hopp och höger fot isättes samtidigt som vänster ben svänges upp bakåt och på tredje taktdelen göres åter ett litet hopp och vänster fot isättes samtidigt som höger ben svänges upp bakåt. Båda, höger, vänster, båda o. s. v.

För att undvika uppställning på linje vid dansens början kan lämpligen, under det musiken spelar hela första reprisen, bildas en sladd, som drages av fjärde parets kavaljer ett varv runt medsols, så att alla paren äro på sina platser vid första turens början.

Tur 1.

Skrålåtssteg hela turen. Inom *första och andra paren* fattar kavaljer sin egen dams högra hand med tumgrepp och *paren* dansa medsols på egen plats (1—4), varefter båda sträcka sin högra hand i den andres armbågsveck, bakom dennes rygg, där båda med höger hand fatta den andres vänster, samt dansa sålunda på plats, första paret ett och andra paret ett och

ett halvt varv, så att *damerna* bliva vända mot *varandra* (5—8). Under det att kavaljererna fortsätta i rörelseriktningen ett halvt varv, byta *damerna* plats på så sätt, att första parets dam omdansar ett och ett halvt varv med andra parets kavaljer, och andra parets dam ett och ett halvt varv med första parets kavaljer under samma fattning som nyss beskrivits (9—12).

På liknande sätt byta *damerna* ånyo plats, så att de återkomma till egna kavaljerer, med vilka de dansa ett och ett halvt varv samt intaga utgångsställning (13—16). — Paren 3 och 4, 8 och 7 samt 6 och 5 dansa *samtidigt på samma sätt*.

Tur 2.

Under de första tjugofyra takterna i turen (vilken omfattar sammanlagt trettiotvå takter) dansa alla i båda linjerna, där ej annorlunda här nedan särskilt för en var angives, *dalsteg på stället*, linjevis, hållande varandra i händerna.

Damlinjen. *Första parets dam* isätter höger fot och dansar med springsteg bakom sin kavaljer (1), fattar andra parets dams högra hand med egen höger (2) och dansar — medan denna, med springsteg, dansar medsols omkring första parets kavaljer och, sedan hon åter kommit till sin plats, fortsätter med dalstegen — framom och förbi andra parets kavaljer mot tredje parets dam; fattar dennas vänstra hand med egen vänster hand (3—4) och fortsätter — medan tredje parets dam dansar ett varv motsols omkring andra parets kavaljer med springsteg och, sedan hon återkommit till sin plats, fortsätter med dalstegen — bakom och förbi tredje parets kavaljer mot fjärde parets dam; samt fattar dennas högra hand med egen höger hand (5—6) och dansar — medan fjärde parets dam

dansar ett varv medsols omkring tredje parets kavaljer och återtager sin plats och fortsätter med dalstegen — framom och förbi fjärde parets kavaljer samt intager plats i linjen vid hans högra sida med dalsteg på stället (7—8). Första parets kavaljer isätter härefter höger fot och dansar framför och förbi andra parets dam, fattar med vänster hand dennas kavaljers vänstra hand och fortsätter på motsvarande sätt, som ovan beskrivits, till egen dam samt intager platsen i linjen med dalsteg på stället vid dennas vänstra sida (9—16). Kavaljererna 2, 3 och 4 dansa i tur och ordning fyra springsteg runt egna damer, kavaljererna 2 och 4 motsols och kavaljer 3 medsols. För såväl damer som

Kavaljerlinjen. *Åttonde parets* dam isätter höger fot och dansar bakom sin kavaljer; och dansen fortsättes på samma sätt som för damlinjen beskrivits, samtidigt med denna (1—8, 9—16, 1—8, 9—16).

Tur 3.

Kavaljer och dam fatta varandra i höger hand och dansa åtta dalsteg på stället med början på höger. Vid varje höger dalsteg höjas de högra händerna i jämnhöjd med pannan och vid vänster dalsteg sänkas de. De dansande stå hela tiden vända mot varandra (1—8) samt omdansa därefter på egen plats och intaga utgångsställning (9—16).

kavaljerer gäller, att de ej intaga plats i sina respektive luckor förr än nästföljande dansare hunnit passera luckan. Första paret bildar port och går med springsteg, dam bakom och kavaljer framför linjen, över fjärde paret mot tredje paret, vilket bildar port med ryggarna mot fronten och som första paret går igenom samt bildar ånyo port över andra paret och intager sin ursprungliga plats i linjen med höger och vänster dalsteg på stället (1—8). Paren omdansa medsols på egen plats, precis ett halvt varv för varje takt, varefter kavaljerer och damer stanna mot varandra, kavaljererna innanför linjen (9—16).

Tur 4.

Paren fatta linjevis varandras händer; linjerna dansa med åtta dalsteg mot varandra, börjande på höger med markering på första steget (1—8), varefter kavaljererna omdansa med de damer på motsatta linjen, som möta dem, damlinjens kavaljerer till egen plats och de övriga på stället (9—16). Under det paren i kavaljerlinjen, vända mot damlinjen, samtliga fatta varandras händer och dansa sexton dalsteg på stället, vända sig damlinjens par på kolonn från fronten och dansa med fjorton dalsteg parvis förbi åttonde paret, bakom kavaljerlinjen, förbi femte paret, över första

parets plats och åter till egen plats (1—14), där paren på två dalsteg svänga upp i linje vänd mot kavaljerlinjen och samtliga fatta varandras händer (15—16), *samt dansa sexton dalsteg på stället, medan paren i kavaljerlinjen vända sig på kolonn mot fronten och dansa med tolv dalsteg, anförda av femte parets kavaljer, vika av åt vänster i båge bort från fronten samt därpå ånyo vika av åt vänster och dansa fram mot fronten (1—12), svänga upp på linje, vända mot damlinjen (13—14) samt dansa två dalsteg bakåt till kavaljerlinjens utgångsplats (15—16). Linjerna dansa ånyo mot varandra, börjande på höger med markering på första steget, åtta dalsteg (1—8); kavaljererna återtaga sina egna damer och omdansa med dem till egen plats samt stanna där innanför linjerna, vända mot damerna och med händerna i sidorna (9—16).*

Tur 5.

Kavaljerer och damer lyfta samtidigt vänstra fotens klack och högra fotens tå samt vrida båda fötterna ett fjärdedels varv åt vänster, så att tåspetsarna komma intill varandra, lyfta därpå vänstra tåspetsen och vrida den ett fjärdedels varv utåt, samt lyfta slutligen högra foten och *nedsetta den med markering* bredvid den vänstra (1). Upprepas tre gånger, varigenom kavaljer och dam avlägsna sig från varandra (2—4), varefter *de med fyra motsvarande steg* åt höger återvända och stanna framför varandra (5—8). *Då kavaljererna vrida tåspetsarna intill varandra, föra de samtidigt upp armarna, händerna knutna, tummarna nedåtvända, över bröstet i jämnhöjd med axlarna, och då högra foten vrides utåt flyttas händerna en bit ifrån varandra och armbågarna sänkas något samt föra sedan, då högra foten flyttas intill den vänstra, händerna fortfarande knutna, i båge utåt med armarna halvt krökta. Paren omdansa på egen plats, varvid flygelparen på de två sista takterna draga sig inåt, så att samtliga paren vid omdansningens slut bilda ring, kavaljererna något innanför damerna, vända motsols och damerna vända medsols (9—16).*

Tur 6.

Kavaljerer och damer gå med mjuka springsteg till vänster om och förbi varandra, varvid kavaljererna, med vänster kedjefattning fatta närmast mötande dam, därefter sätta samtliga händerna i sidorna, och kavaljererna draga sig något inåt så att de bilda en inre utåtvänd ring (1—2), *omdansa därpå* med följande dam ett varv på stället (3—4). Kavaljerer och damer, som omdansat med varandra, passera åt vänster förbi

varandra, och dansen fortsättes sålunda tills kavaljererna motsols, damerna medsols, hunnit ringen runt ett varv och efter sammanlagt *åtta omdansningar* kommit tillbaka till sin plats (5—16, 1—16).

Tur 7.

Med händerna i sidorna taga kavaljerlinjens kavaljerer och damlinjens damer två dalsteg emot varandra (1—2), fatta varandras högra händer med tumgrepp och omdansa sålunda med tre dalsteg ett varv medsols (3—5), damerna falla på höger knä med händerna i sidorna och huvudet djupt nedböjt, vända åt motlinjen (6), kavaljererna svänga med ett hopp först högra och omedelbart därefter vänstra benet åt höger över damernas huvuden (7), varefter damerna resa sig upp, kavaljerer och damer göra helt om åt höger mot egen linje och göra ett utslagssteg (8). Paren omdansa på egen plats (9—16).

Kavaljersidans damer och damsidans kavaljerer dansa härefter på samma sätt (1—16). De som icke dansa stå under tiden vända mot motstående linje och med händerna i sidorna.

Tur 8.

Paren fatta linjevis varandras händer, fjärde parets kavaljer och åttonde parets dam förena linjerna till sladd, vilken, anförd av första parets dam, ledes i bukter över femte, andra, sjätte, tredje, sjunde, fjärde och åttonde parens platser (1—16), och sedan i stor båge över damlinjens platser fram mot fronten, där sladdens sista par på sista takten stannar och bildar port halvt vänd mot fronten (1—8). Sladden drages genom porten och i ring motsols fram mot fronten där första paret bildar port, likaledes halvt vänd mot fronten (9—16). *Femte parets* kavaljer drager sladden genom sistnämnda port och i ring medsols ånyo fram mot fronten, där sladden sammanslutes till ring, som rör sig medsols (1—16).

Tur 9.

A. Kavaljererna föra damerna in i ringen, där dessa fatta varandra (vänster arm under höger, »Färfattning») och ringdansa med skrälåtssteg medsols; kavaljererna vända sig åt vänster, fatta varandras händer och bilda en yttre utåtvänd ring och dansa skrälåtssteg motsols (1—8). Då paren för tredje gången möta varandra, byta de plats, rygg om rygg vändande sig åt vänster, så att kavaljererna i en inre inåtvänd ring hållande varandra arm i arm (vänster under höger) dansa medsols, och damerna i en yttre ring, vända utåt, dansa motsols ett och ett halvt varv